

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"Фінансовий менеджмент і контролінг у сфері бізнесу"

(назва навчальної дисципліни)

ЗАВДАННЯ
для комплексної контрольної роботи
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:
кафедрою фінансів, протокол № 9 від 18 грудня 2015 р

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Метою проведення комплексних контрольних робіт (ККР) з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент і контролінг у сфері бізнесу» є заміри залишкових знань здобувачів

Проведення ККР необхідне в наступних випадках:

- а) проведення самоаналізу ВНЗ (в т.ч. акредитаційного);
- б) проведення самоаналізу спеціальності (в т.ч. акредитаційного);
- в) проведення акредитаційної експертизи;
- г) формування акредитаційної справи.

ККР є обов'язковим елементом комплексу матеріалів навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни, яке входить до складу освітньо-наукової програми підготовки здобувачів ступеня доктора філософії по спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

ККР є способом діагностики якості вищої освіти.

До виконання ККР залучаються всі здобувачі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» всіх форм навчання, після завершення ними вивчення даної дисципліни. У цих заходах мають прийняти участь не менше 90% спискового складу здобувачів, які перевіряються.

ККР з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент і контролінг у сфері бізнесу» розробляється у відповідності до програми навчальної дисципліни.

Пакет ККР з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент і контролінг у сфері бізнесу» включає мінімум 30 варіантів.

Кожен варіант складається з п'яти практичних завдань для контролю теоретичних знань і практичних навичок здобувача.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за виконання всіх завдань комплексної контрольної роботи, - 100.

Розподіл балів за виконання кожного завдання ККР наведено у розділі 3.

Тривалість виконання ККР з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент і контролінг у сфері бізнесу» - 2 год. 00 хвилин.

Пакети ККР розроблено кафедрою фінансів

До складу пакетів ККР входить:

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Анотація до комплексної контрольної роботи.
3. Комплексна контрольна робота з дисципліни.
4. Критерії оцінювання виконання завдань комплексної контрольної роботи.
5. Рецензія на комплексну контрольну роботу.

6. Перелік довідкової літератури, використання якої дозволяється при виконанні комплексної контрольної роботи.

Наслідки (результати) виконання ККР з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент і контролінг у сфері бізнесу» є предметом ретельного аналізу кафедрою фінансів з метою виявлення недоліків у підготовці здобувачів і розробки заходів по їх усуненню.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

2.1. Зразок ККР

Завдання 1

Підприємству належить вибрати для реалізації один або два інвестиційні проекти. Початкові інвестиції кожного з проектів складають 250000 грн. Ставка дисконту 10%. Проекти мають грошові потоки (таблиця, грн.).

Рік	Проект 1	Проект 2
1	110000	-
2	110000	-
3	110000	-
4	110000	-
5	110000	680000

Визначте за допомогою показника чистої теперішньої вартості, який проект пріоритетніший.

Завдання 2

Обчислити трансфертну ціну напівпродукту, який виробляється центром відповідальності №1 та передається для подальшої обробки центру відповідальності №2 за таких даних: ринкова ціна внутрішнього продукту становить 200 грн; можливі витрати, пов'язані із реалізацією продукту на зовнішніх ринках, 4 грн на одиницю продукції; середні транспортні витрати при реалізації на зовнішньому ринку — 5 грн на одиницю продукції; витрати на транспортування продукції від центру відповідальності №1 до центру відповідальності 2 — 1 грн; середньорічний розмір додаткової дебіторської заборгованості, яка виникає у разі реалізації продукції на зовнішніх ринках, — 2 млн грн; середньозважена вартість капіталу підприємства — 22 %; прогнозовані обсяги реалізації продукції на зовнішньому та внутрішньому ринках збігаються і становлять 200 тис. одиниць.

Завдання 3

Для створення фірми власники вкладають у статутний фонд капітал у розмірі 300 000 грн. Фірма планує виготовляти і продавати за рік 10 000 пар взуття за ціною 80 грн. за пару. Заробітна плата управлінського персоналу буде складати 80 000 грн. за рік, а робітників – 200 500 грн. за рік. Вартість сировини для виробництва однієї пари взуття становитиме 60 грн. Для відкриття фірми необхідно залучити інвестиції на суму 1 900 000 грн. Це пов'язано з тим, що вартість будинку складає 400 000 грн. (корисний термін служби 40 років), вартість устаткування – 1 500 000 грн. (термін служби 5 років). Банк, який обслуговуватиме фірму готовий надати довготерміновий кредит на таких умовах:

1. Фінансування будинку здійснюється за рахунок позички під нерухомість на суму 400 000 грн. Процентна ставка на цю позику складає 12 % річних і виплачується наприкінці року. Позика повинна бути погашена протягом 5 років, а кожен платіж здійснюється наприкінці року.

2. Устаткування фінансується позикою на суму 1 300 000 грн. Процентна ставка на цю позику складає 10 % і виплачується наприкінці року. Позику повинна бути погашена протягом 3 років, кожен платіж здійснюється наприкінці року.

Інші 200 000 грн. призначені для придбання сировини і виплати заробітної плати. Ці кошти є короткотермівовою позичкою і надаються фірмі на один рік. Вся сума короткотермінового кредиту та 15 % річних процентів повинні бути погашені наприкінці року.

Складіть фінансову звітність підприємства на початок та кінець першого року.

Завдання 4

Підприємство «Грант» має філію, яка виробляє продукт найменування «XXZ». Філія є центром відповідальності інвестицій. Ступінь загрузки планової виробничої потужності філії складає 90 %. За результатами 2015 року обсяг продажів склав 100 тис. шт. продукції. Ціна реалізації одиниці продукції складає 6 грн. Змінні витрати виробництва одиниці продукту «XXZ» – 2 грн. Постійні складають 280 тис. грн. Активи філії склали: на 31.12.2014р. – 480 тис. грн, на 31.12.2015р. – 520 тис. грн. Середня норма доходності, що застосовується для оцінки вартості капіталу – 14 %. У 2016 р. планується, що філія збереже обсяг діяльності 2015 року. Крім того, керівництво розглядає пропозицію про прийняття індивідуального замовлення на вироблення 80 тис. одиниць продукції за ціною 3 грн за одиницю. Виконання цього замовлення потребує додаткових постійних витрат в сумі 40 тис. грн. та залучення на початок року додаткових активів на суму 200 тис. грн.

Розрахуйте показники прибутковості продажів, обертаємості активів, рентабельності активів та залишкового прибутку філії. Чи можна рекомендувати керівництву філії прийняти замовлення? Чому? Аргументуйте свою відповідь.

Завдання 5

Підприємство склало фінансову звітність за базовий рік за фактичними даними (агрегований баланс та звіт про фінансові результати). На її основі необхідно скласти прогнозну фінансову звітність на наступний рік за наступних умов:

1. Підприємство планує збільшити обсяг продаж на 7,5%.
2. Для досягнення запланованого обсягу продаж підприємству необхідно придбати обладнання на суму 40000 тис.грн., корисний строк служби якого 4 років.
3. Ставка податку на прибуток – 25%.
4. Підприємство застосовує політику фіксованих дивідендів в розмірі 25% від обсягу чистого прибутку.
5. Для покриття потреби у додаткових коштах підприємство може використати довгостроковий кредит під 10% річних.

Баланс

Актив	тис.у.о.	Пасив	тис.у.о.
Необоротні активи:	36400	Власний капітал:	40000
Основні фонди	36180	Статутний фонд	38500
Довгострокові фінансові	220	Нерозподілений прибуток	1500

інвестиції			
Поточні активи:	34800	Довгострокові зобов'язання:	7000
Запаси	28200	Довгострокові облигації	7000
Дебіторська заборгованість	5800	Поточні зобов'язання:	24200
Грошові кошти	550	Кредиторська заборгованість	14500
Поточні фінансові інвестиції	250	Векселя видані	5500
Баланс	71200	Поточні зобов'язання за розрахунками (нарахування на з/п)	4200
		Баланс	71200

Звіт про фінансові результати

Показник	тис.у.о.
Чистий дохід	88700
Матеріальні витрати	20000
Амортизація	18100
Валовий прибуток	50600
Адміністративні витрати	8900
Витрати на збут	1400
Фінансовий результат від операційної діяльності	40300
Відсоткові платежі	1800
Фінансовий результат до оподаткування	38500
Податок на прибуток	9625
Чистий прибуток	28875
Дивіденди	7218,75
Нерозподілений прибуток	21656,3

Примітка: невідповідністю між обсягом активів та пасивів у розмірі близько 1% від величини балансу, можна знехтувати.

2.2. Перелік завдань, які включено до складу ККР

Кожна ККР складається з п'яти завдань трьох рівнів складності:

- двох стереотипних завдань (завдання 1, завдання 2);
- двох діагностичних завдань (завдання 3, завдання 4);
- одного евристичного завдання (завдання 5).

В діагностичних та стереотипних завданнях контролюються професійні компетентності та відповідні їм уміння, якими володіє студент. В евристичному завданні, крім того контролюється вміння студента грамотно провести аналіз вирішеною завдання, зробити вірні висновки і дати відповідні рекомендації.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Виконання кожного завдання комплексної контрольної роботи оцінюється

відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань комплексної контрольної роботи наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями для комплексних контрольних робіт

Завдання ККР (у кожному варіанті)	Комплексна контрольна робота					Сума балів
	ЗККР1	ЗККР2	ЗККР3	ЗККР4	ЗККР5	
Максимальна кількість балів	10	15	20	25	30	100

ЗККР – завдання для комплексної контрольної роботи.

При цьому, якщо при виконанні будь-якого ЗККР допущено незначні помилки, але вірний хід роботи, то максимальна оцінка за таке ЗККР зменшується на 1-2 бали, при наявності значних помилок, або виконання тільки частини певного ЗККР максимальна оцінка за таке ЗККР зменшується на 5-10 балів. У разі якщо завдання не вирішена здобувач отримує за нього 0 балів.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей зрізу залишкових знань здобувачів та іншої академічної документації.

4. РЕЦЕНЗІЯ НА КОМПЛЕКСНУ КОНТРОЛЬНУ РОБОТУ

Комплексні контрольні роботи з навчальної дисципліни "Фінансовий менеджмент і контролінг у сфері бізнесу" підготовлені фахівцями кафедри фінансів Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця з метою визначення рівня засвоєння знань здобувачів ступеня доктора філософії по спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Завдання до комплексних контрольних робіт охоплюють найбільш значущі складові програми навчальної дисципліни, передбачають уміння ефективно застосовувати набуті теоретичні знання у практичній площині та характеризуються високим рівнем професійного спрямування. Виконання контрольних робіт вимагатиме від здобувачів не розрізнених знань з окремих тем та розділів навчальної дисципліни, а здатності до їх інтегрованого, комплексного застосування. Підготовлені завдання узгоджені з робочою програмою та затверджені на засіданні кафедри фінансів.

Підготовлені контрольні роботи включають 30 варіантів завдань, що є рівнозначними за складністю. Запропоновані кафедрою критерії оцінювання завдань контрольних робіт дозволяють об'єктивно та обґрунтовано визначити результати їх виконання здобувачами.

Вважаємо, що пакет комплексних контрольних робіт з навчальної дисципліни "Фінансовий менеджмент і контролінг у сфері бізнесу", що рецензується, може бути рекомендований до застосування під час перевірки знань здобувачів ступеня доктора філософії по спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

5.1. Основна

1. Балабанов И.Т. Финансовый менеджмент. Теория и практика. М: Перспектива, 2009.- 656 с.
2. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2010. – 528 с.
3. Бригхэм Ю. Финансовый менеджмент. Экспресс-курс. / Ю. Бригхэм, Дж. Хьюстон; 4-е изд. / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2007. – 544 с.: ил.
4. Ван Хорн Джеймс К. Основы финансового менеджмента : Пер с англ. / Джеймс К. Ван Хорн, Джон М. Вахович, мл. – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2010. – 1232 с.: ил.
5. Контроллинг: учебник / под ред. А.И. Карминского, С.Г. Фалько. - М.: Финансы и статистика, 2006. – 336 с.
6. Контролінг в управлінні витратами підприємств [Текст] : Монографія / В.В. Прохорова, Н.В. Сабліна. – Харків : УкрДАЗТ, 2010. – 256 с.
7. Івахненко С. В. Фінансовий контролінг. Методи та інформаційні технології [Текст] / С. В. Івахненко, О. В. Мелих. – К. : Знання, 2009. – 319 с.

8. Лубенченко О. Е. Фінансовий контролінг суб'єктів господарювання [Текст] : навч. посіб. / О. Е. Лубенченко, Н. В. Акмаєва, І. Л. Чабаненко. – Алчевськ : ДонДТУ, 2010. – 116 с.

9. Лукашова І. О. Управлінський облік [Текст] : навч.-практ. посіб. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. О. Лукашова [та ін.]. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. – 225 с.

10. Семенов Г. А. Удосконалення управління промисловими підприємствами на засадах контролінгу [Текст] : монографія / Г. А. Семенов, О. В. Козуб. – Запоріжжя : [КПУ], 2011. – 215 с.

11. Фінансовий менеджмент [Текст]: Підручник / [Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін]. – К.: КНЕУ, 2005. – 535 с.

12. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент : підручник / В. М. Шелудько. – К. : Знання, 2006. – 439 с.

13. Терещенко О. О. Фінансовий контролінг [Текст] : навч. посіб. / О. О. Терещенко, Н. Д. Бабяк. – К. : КНЕУ, 2013. – 407 с.

5.2. Додаткова

14. Біла О. Г. Фінансове планування і прогнозування [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Г. Біла. – Л. : Компакт-ЛВ, 2005. – 312 с.

15. Бланк И. А. Антикризисное финансовое управление предприятием / И. А. Бланк. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2006. – 672 с. – (Серия «Библиотека финансового менеджера»; Вып. 10).

16. Бланк И.А. Управление прибылью И.А. Бланк.-К.: НИКА-Центр, 2007.- 768с.

17. Бюджетування в економічних системах [Текст] : монографія / ред. Ю. Г. Лисенко, В. М. Андрієнко. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 360 с.

18. Бюджетування як інструмент забезпечення життєдіяльності підприємства [Текст] : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. А. В. Череп. – Запоріжжя : Запоріз. нац. ун-т, 2011. – 220 с.

19. Великий Ю. М. Інвестиційний менеджмент [Текст] : навч.-практ. посіб. / Ю. М. Великий, В. О. Коюда. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 256 с.

20. Вербило О. Ф. Управлінський облік [Текст] : навч. посіб. / за ред. доц., канд. екон. наук О. Ф. Вербило. – Вид. 3-є, переробл. і допов. – К. : НУБіПУ, 2011. – 391 с.

21. Гриньова В. М. Інвестиційний менеджмент [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В. М. Гриньової. – Х. : Инжек, 2011. – 541 с.

22. Гудзинський О. Д. Контролінг в системі менеджменту [Текст] / заг. ред. О. Д. Гудзинський. – К. : [б.в.], 2009. – 225 с.

23. Дядечко Л. П. Бюджетування грошових коштів: сутність та роль в управлінні підприємствами [Текст] : монографія / Л. П. Дядечко. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2008. – 251 с.

24. Задорожний З. В. Контролінг [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / З. В. Задорожний, І. Є. Давидович, А. В. Фаїзов. – Т. : Економічна думка, 2010. – 224 с.

25. Калайтан Т. В. Контролінг [Текст] : навч. посіб. для студ. екон. спец. усіх форм навч. / Т. В. Калайтан. – Л. : Новий Світ-2000, 2008. – 252 с.

26. Контролінг [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. М. Ужва [та ін.]. – Миколаїв : МДАУ, 2011. – 293 с.

27. Контролінг [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. С. С. Герасименко. – К. : Нац. акад. упр., 2011. – 99 с.

28. Контроллинг как инструмент управления предприятием / Е. А. Ананькина, С. В. Данилочкин, Н. Г. Данилочкина и др.; под ред. Н. Г. Данилочкиной. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 279 с.

29. Кузьмін О. Є. Бюджетування в системі управління організацією: теоретичні та прикладні засади [Текст] : монографія / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К. : Кондор, 2007. – 234 с.

30. Лук'янова В. В. Бюджетування витрат операційної діяльності [Текст] : [монографія] / Лук'янова В. В., Яковенко О. В. – Хмельницький : ХНУ, 2011. – 225 с.

31. Мазурова И.И. Методы оценки вероятности банкротства предприятия : учебное пособие / И.И. Мазурова, Н.П. Белозерова, Т.М. Леонова, М. М. Подшивалова. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2012. – 53 с.

32. Мельникова М.О. Аналіз адекватності методів і прийомів кількісної оцінки фінансового стану підприємства / М.О. Мельникова // Теорія та практика державного управління. – 2010. - № 4 (31). – С. 334 – 342.

33. Малярець Л. М. Формалізація задач у контролінгу логістичної діяльності підприємства [Текст] : монографія / Л. М. Малярець, Г. Л. Матвієнко-Біляєва. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 227 с.

34. Манн Р. Контроллинг для начинающих. Система управления прибылью / Р. Манн, Э. Майер. – М. : Финансы и статистика. – 2004. – 301 с.

35. Марущак Л. І. Облік і оперативний контролінг виробничих запасів у нафтопереробних комплексах [Текст] : монографія / Л. І. Марущак, О. І. Павликівська. – Т. : Астон, 2011. – 199 с.

36. Основи бюджетування [Текст] : навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисципліни / за заг. ред. Л. П. Батенко. – К. : КНЕУ, 2010. – 202 с.

37. Саблина Н. В. Методический инструментарий контроллинга в управлении затратами предприятия / Н. В. Саблина // Бизнес Информ. – 2008. – № 8. – С. 96-99.

38. Саблина Н. В. Концепция контроллинга в управлении затратами промышленных предприятий железнодорожного транспорта / Н. В. Саблина // Бизнес Информ. – 2009. – №1. – С. 63-67.

39. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : монографія / О. О. Терещенко. – 2-ге вид., без змін – К. : КНЕУ, 2006. – 268 с.

40. Ткаченко А. М. Контролінг в системі управління промисловим підприємством [Текст] / А. М. Ткаченко. – Запоріжжя : Видавництво Запорізької держ. інженерної академії, 2006. – 194 с.

5.3. Ресурси Інтернет

41. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>.

42. Сайт Міністерства фінансів України. // Режим доступу : – www.minfin.gov.ua

43. Сайт Міністерства економіки України. // Режим доступу : – www.me.gov.ua
44. Сайт Національного банку України // Режим доступу : – www.bank.gov.ua
45. Сайт Державного комітету статистики України. // Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
46. Система розкриття інформації на фондовому ринку України. // Режим доступу : www.smida.gov.ua
44. Соціальна мережа HR-менеджерів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kadry.ru>